

MATKA

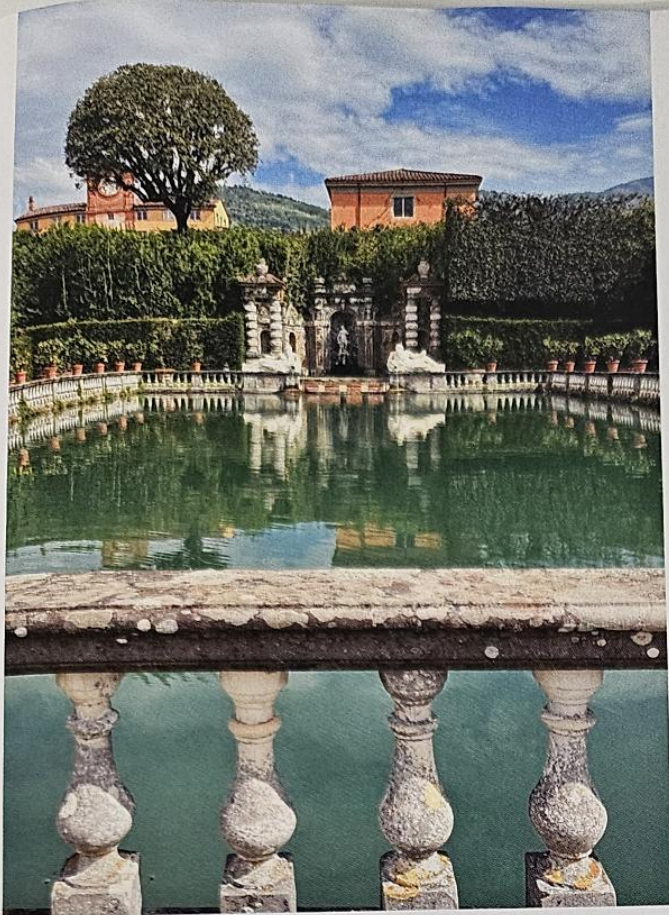
MELKEIN SALATTU AARRE

KRISTIINA RAITALA

KUVAT GETTY IMAGES, KRISTIINA RAITALA

Toscanalla on yhä tarjota uusia elämyksiä. Kokeile vaihteeksi lumoavaa Luccaa tai kiipeä uudelleen avattuun Pisan torniin. Jännitystä tarjoaa jeeppikyyti Carraran marmorikaivoksille.

Sisäänkäynti Villa Realeen on puiden reunustama. Sisällä puistossa on laajoina nurmikenttiä, sitruunapuita ja ruusutarhoja ja jopa järvi, josta näkyy tallelta kornissa.

Villa Realen alueella on useita huviloita ja kaksi palatsia.

Nykyisin Villa Realen puistossa järjestetään piknik-konsertteja ja taidetapahtumia.

Neoklassisen palatsin toisen kerroksen vastaanottosalista on pääsy oleskelutasanteelle.

Palatsi on kunnostettu entiseen loistonsa ja on nykyisin auki yleisölle.

Palatsin aluetta hoitaa seitsemän puutarhuria. Lisäksi tarvitaan kokoaikainen nurmikon hoitaja ja kausityövoimaa. Kysymällä faktoja oppaalta yritän saada häikäistymiseni soviteltua johonkin järkevään mittasuhteeseen. Paikka on lumoava.

Olen toukokuun alun vehreyttä uhkuvassa Toscanassa yhdellä upeimmista tiluksista, joita olen Italiassa nähnyt. Villa Reale, toiselta nimeltään Villa Marlia, on palatsialue Capannorissa, Luccan ulkopuolella. Sitä keuhataan yhdeksi Italian vaikuttavimmista historiallisista residensseistä eikä syyttä.

Alue koostuu kolmesta suuresta huvilasta, kahdesta neoklassisesta palatsista, kahdesta kappelista, talleista, kirjastoista, varastoista, palvelusväen asunnoista, sahasta ja jopa maanalaisesta tunnelista. Hehtaareja on 16.

JA MIKÄ MENNEISYYS tällä alueella onkaan. Koko komeuden rakennutti keisari Napoleonin sisar **Elisa Bonaparte**, joka hankki tilukset ja rakennukset 1806. Hän modernisoi rakennuksien julkisivuja, sisusti niitä uudelleen ja otti mallia puutarhaan veljensä ja tämän puolison, keisarinna **Josephinen** puutarhasta Malmaisoinista Pariisin ulkopuolella.

Elisa oli aikaansa nähden hyvin itsenäinen nainen, harrasti paljon kulttuuria ja oli kiinnostunut kasveista. Puutarhat saivat vaikut-

teita Englannista, mikä on Italiassa harvinaista. Hän myös istutti sinne kamelioiden reunustamia puistokujia.

ON IHANAA KULKEA ruusutarhoissa, suoriin riviin istutettujen sitruunapuuruukkujen keskellä ja ihailla vesialtaita ja suihkulähteitä. Kuvittele tähän lisäksi lintujen sirkutus ja kukkien tuoksu, niin pääset tunnelmaan.

Huonostihan Elisan paratiisille kävi. Italian yhdistymisen jälkeen kuningas **Vittorio Emanuele II** otti haltuunsa tilukset, jotka ränsistyivät ja ryöstettiin.

MUTTA MIKÄ MAHTAVA power couple otti kaan Villa Realen haltuunsa 1900-luvulla. Palatsien valokuvista ja vanhoista filmeistä voi seurata, keitä nämä aikansa taide-elämän keskiössä eläneet ihmiset tapasivat ja kuinka he juhlivat. Jos aikakoneella voisi siirtyä jonnekin, niin haluaisin palatsiin tuon pariskunnan aikana. Ja keitä he olivat?

KOMEUDEN RAKENNUTTI KEISARI NAPOLEONIN SISAR ELISA BONAPARTE.

Vaimo oli paavi **Leo XIII:n** veljentytär kreivitär **Anna Laetitia Pecci**, Miminä tunnettu (1885–1971). Aviomies oli New Yorkista, juutalainen **Cecil Blumenthal**, jonka taustan takia pariskunta otti itselleen uuden sukunimen **Pecci-Blunt**. On fantastista katsoa kuvia juhlalista, taitelijoista ja älyköistä, jotka vierailivat palatsissa. **Jean Cocteau**, **Picasso**, **Salvador Dalí**, **Poulenc**, **Braque**, **Paul Valéry**, **Moravia**, **Diaghilev**. Riehakkaat teemajuhlat naamiaisasuineen näyttävät olleen suosiossa.

Perheellä oli poika ja neljä tyttäret, mutta heidän elämänsä eivät enää liitty Villa Realeen.

SEN SIJAAN TILUKSET OSTI vuonna 2015 sveitsiläinen pankkiiripariskunta **Henric**

Villa Realen kappeli tarjoaa myös paikan vilvoitella kesähelteellä.

Carraran marmorikaivoksille järjestetään jeeppiretkiä. En suosittelen henkärheimoille.

Pisan kaltevaan torniin joutuu yleensä jonottamaan, mutta netistä voi ostaa jonon ohikortin, noin 25 e.

Aurinkolomaa voi viettää Viareggion hiekkarannalla.

(myös Ruotsin kansalainen) ja **Marina Grönberg**, jotka ovat tehneet uskomattoman työn ja käyttäneet todella paljon rahaa paikan kunnostamiseen. He ovat avanneet Villa Realen puistot ja rakennukset yleisölle ja kunnostavat nyt yhtä huvilaa alueella omaksi kodikseen.

PALATSISTA ARKEEN PALAAMINEN on haikaa mutta lempeää, koska tässä osassa Toscanaa ei ole suurta turistiruuhkaa. Viettäisin mielelläni viikonloppuloman suloisessa Luccassa. Siellä on paljon (99) hienoja kirkkoja, leveä ja pitkä (4 km) kaupunginmuuri, jossa puolimaratonin osallistuvat kilpailijat juoksevat vastaan ja muut paikalliset hengailevat. Ja kivoja pieniä ja kotoisia ravintoloita ja kauppiaita.

Rantalomaa sopisi viettää Viareggiassa, jossa voi kokea täydellisen italialaisen hiekkarantaelämyksen. Nyt vain on vielä aivan liian kylmää. Lähellä Torre del Lago on myös **Puccinin** kotimuseo.

MUTTA EIHÄN AIVAN KAIKEN matkallaan pidä olla vain helppoa. Aamutuimaan pakkaudumme romuluisen jeeppiin, jonka on määrä ajaa meidät Carraran marmorikaivoksille.

Kuljettaja on joku paikallisen roberdeniron ja rockybalboan väliltä. Tie vuorille nousee yli tuhannen metrin korkeuteen, on järkyttävän kapea ja rotko vieressä kahden sentin päässä on pöyristyttävän syvä.

Onneksi kuskin ajotaito on huippuluok-

kaa, faktat kaivoksen omistuksista sen sijaan eivät niinkään. Eli marmorin louhivat myös ulkomaiset, eivät vain italialaiset yritykset. Uljaita näkymiä, pienen kauhun arvoisia ehdottomasti.

VIIME VISIITILLÄNI PISASSA vuosia sitten kuuluisa torni oli suljettu, nyt se seisoi suoremmassa ja sinne sai mennä. En kyllä menen nyt. Liian korkea minulle.

Mutta kaupunki on leppoisaa, jos vertaa

vaikka Firenzeen, joka on niin tupaten täynnä turisteja. Täällä saa kävellä rauhassa pitkin Arnon rantoja.

JA SITTEEN RUOKAAN JA VIINIIN. Valkovineistä tällä alueella vermentino on mainiota, sitä kannattaa suosia. Rannikolla Viareggiassa on syytä satsata kalaan ja äyriäisiin.

Pääsimme myös kokkaamaan itse Castelvecchion viinitilalla lähellä Terriciolaa. Menu oli todella yksinkertainen: bruschettaa, tagliatellea ja tiramisua.

Mutta olipa taas hyvä muistutus, että pastan tekemiseen ei tarvita edes käsin pyöritettävää konetta. Vain jauhot, munat ja kaulin. Pastakastikkeeseen laitoimme valkosipulia, vihreää parsaa, persiljaa, oliiviöljyä, suolaa, pippuria ja parmesania. Onneksi muistoja voi verestää kokkaamalla parsapastaa kotona, vaikka näköala Toscanan lempeille kukuloille puuttuu.

ariannandfriends.com/cooking-classes/Norwegian lentää suoraan Pisaan Helsingistä 25.10. asti. Osallistuin Norwegianin järjestämälleen matkalle.